Vergilius Maro, Publius; Servius [Comm.]; Donatus, Aelius [Comm.]; Landinus, Christophorus [Comm.]; Domitius <de Calderiis> [Comm.]: Opera: Bucolica et Georgica

Nürnberg: Anton Koberger, 1492 Seite 441

Has oĩs vbi mille rotã voluere ꝑ annos
Lethęũ ad fluuiũ deus euocat agmine magno
Scil; ĩmemores supera vt conuexa reuisant
Rursus & incipiãt in corpa velle reuerti.
Dixerat anchises:natũq; vnaq; sibyllam
Cõuentus trahit ĩ medios:turbãq; sonantẽ.
Et tumulum capit:vñ oĩs longo ordine possit
Aduersos legere:& venientũ discere vultus
Nũc age dardaniã ꝓlem q̃ deinde sequat̃
Gloria:q maneant itala de gente nepotes
Illustres animas:nostrũq; in nomen ituras
Expediam dictis:& te tua fata docebo.

mur in deteriorẽ:ꝑ quos aut̃ vacatõeʒ me- remur:aut reditũ in corpa. g̊ manes geios dicit:q̊s cũ vita sortimur. Exide. vna pars orõnis ẽ:& in tercia a fine accentũ hẽt:licet penultia longa sit:qđ ideo fcm̃ est: vt oñderet̃ vna pars eẽ orõnis:ne ꝑpositio iũgere- tur aduerbio:qđ vitiosũ eẽ ñ dubiũ ẽ. Pauci læta arua tenem⁹. Nõ oẽs. Qui em̃ min⁹ purgant̃ stati redeũt ad corpa. Donec longa dies pfecto t. or. ga ẽt post purgationeʒ opus ẽ tpe:vt pseueret i purgatõe:& sic re- deat:& q̃ritur vtrũ aiæ per apothesin de q- bus ait. Et pauci. læta arua tenem⁹; possint mereri ꝑpetuã purgationẽ:qđ nõ pot fieri Merent̃ em̃ tpis multi nõ ꝑpetuitatis. & q̃ male vixerũt:statim redeũt:q̃ melius :tardius:q̃ optime:diutissimo tpe sũt cũ numini- bus. Paucæ tñ sunt q̃ & ipsa exigente ratione;licet tarde cogunt̃ reuerti. Perfecto temporis orbe. Finito legitimo tempore. Concretam. affixam & inhærentem. Aethereum sensum. syderum πυρνοέρου. Ignẽ sensualem.i. deum: ꝑ quod quid sit anima ostendit. Aurai simplicis ignẽ. nõ vrentis:simplicis autem nostri comparatõne:qui constat de ligno & aere. Ille enim semper per se plenus est:& æternus quia simplex. Omnia em̃ συνοετά.i: composita exitum sortiuntur. Vnde & atomos perpetuas dicunt:quia simplices sunt:nec recipiunt sectionem. Has oĩes. ac si diceret etiam has omnes:nam supra non omnes dixit:sed animæ quibus altera fato Corpa debentur. Rotam voluere per annos. peregerunt:exegerunt statutum tempus ꝑ annoruʒ volubilitatẽ:est aũt sermo Ennii. Deus euocat. nõ dicit quis:sicut supra Dii quibus imperiũ est aiaꝝ: sed alii Mercuriũ volunt ꝓpter hoc Hac aĩas ille euocat orco Pallentis:& est ratio:nam νους dr̃.i. sensus q̃ philosophiã q̃ hæc indicat intelligimus:qa ipse etiã inuenerit litteras. Agmine magno. Impetu:& dictũ est impatiue. Nõ em̃ blanditiis inductæ redeũt:sed necessitate quadã cogunt̃:vt potãtes velit reuerti. Immemores. Vel ꝑteritoꝝ vel futuroꝝ. Dixerat Anchises antedicta de reuersione animaꝝ probatio hunc tendit:vt celebret Romanos:& præcipuæ Augustum. Nanq̧ qui bene considerant inuenient omnem Romanam historiam ab æneæ euentu vsq̧ ad sua tempora summatim celebrasse Virgilium. Qđ ideo latet:quia confusus est ordo:nã euersio Ilii & æneæ per errores:aduentusq̧ bellumq̧ manifesta sunt Albanos reges. Romanos etiam consules:Brutos Catonem Cæsarem & Augustum:& multi ad historiam romanam pertinentia hic indicat locus. Cætera quæ hic intermissa sunt in ασπιδοποιια commemorat. Vnde etiam in antiquis inuenimus opus hoc appellatum esse nõ æneiden:sed gesta popli romani. Quod ideo mutatum est:quia nomen non a parte sed a toto debet dari. Turbamq̧ sonantem. Aut q̃ tũc ꝓpter festinationem sonabat:aut turbæ perpetuum est epithethum. Longo ordine. Non q̃ nati sunt:sed quo apud inferos stabant:non enim eo quo regnauerunt dicturus est ordine. Aduersos legere. Relegere:cõsiderare. Dardaniã ꝓlem. Albanos reges:qui tredecim fuerunt de æneade & Lauiniæ genere. Vnde ait itala de gente. Illustres. Hoc nomen notitiæ fuit nõ meriti:vñ etiam in meretricibus inuenit̃:nã & nobiles & illustres vocãt̃. In nomẽ ituras. In gẽtẽ:vt ipe nomẽ echioniũ mr̃isq̧ gen⁹ pi deæ. DO. Quisq̧ suos patimur manes: nã si bon⁹ ad inferos venit: bonos patit̃ manes:si malus: malos. Exinde. Post examinationem. Amplum. Vt ostendat nõ illis paucis paratam esse latitudinem sed pluribus modo ita viuãt:vt illuc venire mereant̃: sed quia pauci merentur:pauci diffusam latitudinẽ merentur. Longa dies. Longo tpe est opus:vt fiat talis purgatio qualis anteq̧ in corpus perueniret.

Nunc age. Proponit se dicturum prolem troianam:& nepotes inde ex italo sanguine commixtos:& fata sua:ergo exequitur specialiter quos generaliter in primo tetigit.

CHRI. Per amplũ helysium. In regionẽ celestem alii ad alias sphæras stellasq̧ post purgationem.

Pauci læta ar. t. Non quia pauci reuertant̃ ad cœlum:sed vel quia pauci reuertantur ad firmamentum vel quia pauci cum egrediuntur e corpore statim proficiscuntur ad cœlum. sed postquam longo tempore purgati fuerint:quoniam habitus difficile amouetur. Perfecto temporis orbe: Quia circuitũ agũt in purgatorio ab elemento ad elementum vicissim:vt alterius vicissim purgentur habitus varii concreti ex quatuor humoribus vicissim quasi quatuor elementis. Aetherum sensum:atq̧ a. s. i. Aether. ignis aura sunt tria corpora tenuia:quibus animus inuolutus in terrenum corpus delabitur. Neq̧ solũ anim⁹ ipse aurea q̧̃ redeat in cœlum purgandus est a corporea labe:sed etiam hæc tria ei⁹ velamina purgãda sũt a nebula contracta a corporibus crassioribus. Dicitur aũt æthereus sensus:quia corpus æthereum totuʒ est sensus totus. Mille non certus est hic numerus. Ergo per multa sæcula. nam animæ longæ diuturniorem vitam agunt in cœlo beatæ q̧̃ infœlices vel ĩ terra peccantes:vel ĩ aereo corpore purgandæ. Rotã voluere. In cœlis consenserunt cum anima mundi ad cælestiũ motiones:& contemplando a formis ĩ formas vicissim discurrerunt:sed qm̃ post vitam cælestem redituræ sunt ad terrenam deus neptunnus generationi reꝝ fauens:allicit eas ad genituram certis tempibus:qñ ad idem officiũ vis genitalis in eis per se iam iam excitatur. nam vices agũt aiæ ex intelligentia in genituram certis sæculis atq̧ vicissim. Lethæũ

Obliuiscuntur

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-85/0440
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG